

רוברט וורנר פינאלי בלוד *
לא זוקא —

מנהג דמוקרטי במדינה תרבותית.
החוק נשאר בתוקפו.

תוך כדי בירור נבחר שאין זה נכון ש-
סעיף זה לא נוצל מעולם מאז רצח ברנדוט.
הוא נוצל עשרות פעמים, מבלי שהציבור
שמע עליו.
סיבת אי-התענינות הציבור: העצורים היו
והיום ערבים.

תור הפתעות

משך כמה ימים היה קשה להחליט מי בע-
צם פוסל הנאשמים בצריף הארוך
בסרנב — העצורים או השוטרים המטרה,
כזה אחר זה הופיעו חוקרי המשטרה,
נאלצו להצדיק את צורת החקירה שניהלו
נגד הנאשמים. הסיכום: שלוש הודאות לא
נתקבלו עליידי המשפט, מחוץ הנחה שנסמך
טו באמצעים בלתי-חוקיים, אם כי לא במעשי
אלימות.

היה זה נצחון גדול לסיניגוריה, שהעבירה
את כל היכוח לפס אחר. היו אשמים, בכך
בעיקר השוטרים עצמם, שניסו להכחיש דבר,
רים שהיו ברורים כשמש, במקום להודות
בהם בגלוי-לב. לבסוף, כשדובר על "מכונת-
האמת" ** כאילו היה שד משחתי, התפוצץ
ישרון שייף, ראש אגף החקירות: "רבותו
של עולם, הביאו את המכונה לבית-המשפט,
שיראו מה זה יפסיקו לפחד ממנה!"
המכונה הובאה ושיף השיג את מטרתו —
הסיניגורים עצמם השתדלו לסלקה.

אל תקחו את הבחורה. היו אלה
נצחונות קטנים, שלא שינו את המצב העיקרי.
הוא היה ספק ביחס לאמיתות ההודאות ש-
הוגשו. מתוכן נתקבלה תמונה של מחתרת
ילדותית ועלויה למדי, שמגויסיה לא הת-
ענינו באידיאלים מופשטים. הודה שרעבי;
חיפשתי הרפתקה... את תקחו את הבחורה
שלי. היא רק באצטלה מפני רצתה להיות
עליידי בנן הציבוריים...

אחרי שהושחש קצב הבירור ועשרות עדים
חוסלו בספק ביחס לאמיתות ההודאות ש-
ברור כי פסק-הדין ינתן עוד בשבוע הבא.
ההפתעות האמיתיות תחולנה רק בשלב האחר-
און: הנואשמים יקראו הכרזות פוליטיות
דורו: חובם בדין, לפני מתן פסק-הדין, וה-
סיניגורים ששויים לפוצץ כמה פצצות כשש-
ענו את טענותיהם על מידת העונש.

מאז אחד הסיניגורים: "אם הממשלה עושה
מה שאנחנו רוצה, ננה איתו הממשלה עושה
זה. ואז נגיד כמה אמיתות בלתי-ניעמות
לגמרי..."

עתונות
החטיפה האחרונה

גיית של עתונאים וצלמים צבאה על שדה-
הנחיתה. שוטרים מרוגשים מנעו מהם כל
גישה למסלול.
העתונאים התנחמו. כל היורד מן המטוס

* לידם, דודם משה רוזנר מגדרה.
** מכונה אמריקאית הרושמת את לחץ הדם
של הנחקר בשעת החקירה, קובעת לפי מידת
ההתרגשות אם הוא משקר או לא.

חייב לעבור את המכס. הם התרכזו ליד ה-
בנין המרכזי.
האחירון הגדול של אל-עז נחת. לפתע צצה
מכונת קטנה, דהרה ישר למסלול. העתו-
נאים חססו את המזימה: לחטוף את ילדי
פינאלי ודודם משה רוזנר מבלי לתת להם
אפשרות לראותם, ומבלי שיעברו את נוהל
המכס.
אם חשב משהו שכך אפשר לנהוג בעתור-
נאים, הרי טעה. הצלמים פרצו את שרשרת
השוטרים, הגיעו לאחירון בדיוק כשירדו
ממנו הילדים. ואילו ילדי עולים ובני עובדי
שדה-התעופה, שבאו לקבל את פני שני הנע-
רים, יכלו רק לנפנף להם מרחוק בידיהם.
חטיפה אחרונה זו היתה, לכאורה, סיום
סמלי לפרשת האחים פינאלי, שהעמידה את
צרפת על ראשה ועוררה את אדיר בעולם.
המיוחד שבה היה: היא לא עוררה שום הת-
רגשות כזאת בישראל. אף כי כל העתונאים
התחרו ביניהם בכותרות רועשות, לא יכלו
הדלירו את ניצחון ההתלהבות בקוראיהם.
הרקע הדתי, שהזכיר את ימי הביניים, לא
הסעיר את אורחי ישראל, ששוב לא חשבו
כי דתם של שני נערים היא שאלה של חיים
ומות. הם ראו את הפרשה רק בצורה אנו-

הנציגים הורים לעלות לירושלים.
סודי בהחלט. היחיד שעלה: ד"ר פבלו
מנגואל, ציר ארגנטינה. הוא הנהגה לעלייתו
תנאי: הדבר חייב להישמר בסוד.
לא היה זה תנאי מפתיע: מצבו של
מנגואל, שהוא ציר יהודי של מדינה קתולית,
בלתי-מקובל על משרד-החוץ הארגנטיני, כי
אם בעיקר על פירון עצמו (הוא שאירגן את
תמיכת היהודים בדיקטטור), היה עדין. על
כן עלה לירושלים לשיחה פרטית עם שרת
והוסכם בינו לבין משרד-החוץ שביקרו זה
לא יודע ברבים. מרבית העתונאים שמרו על
הסכסם, נמנעו מפרסום. רק עתון ערב אחד
שש לפרסם את הידיעה, גרם לתשובה נרגזת
של מנגואל.
לתיכונן. משה מרכזי. שרשרת ההת-
רחשות הקוליות לא תכרנה בהעברת משרד-
החוץ, אלא אם כן ישנה הא"ם את החלטתו
דבר בינאום לירושלים, דבר שאינו מתקבל
על הדעת ברובו.
כתוצאה מכך עומד משרד-החוץ לשנות
את מבנהו: נציגויות ישראל בחוץ-לארץ
תחוקנה בהרבה, ימונו מספר שגרירים יש-
ראליים נודדים, יצומצם סגל העובדים הדיפ-

ידי עולים ועובדים מנופמים מרחוק
— זייס ומוות.

לומטי בארץ. ניהול הענינים הדיפלומטיים
יעבור לנציגויות ישראל בעולם, יהפוך את
משרד החוץ למעין מטה מרכזי העוסק ב-
תיכונן אך בעל יכולת בצדע מובנת ביותר.

חינוך
בשוק השחר

יוסף היה ילד בריא ועליו, שובב קצת.
אך לא יותר מדי. שום פדגוג לא היה כולל
אותו בסוג הילדים הנקראים "פרובלמטיים".
כשהחליטה אסיפה כללית סוערת של הג-
נות הפרטיות בחיפה להוציאו מן הגן בו
התחנך, לא היה זה בגלל אופיו הפגום,
כי אם בגלל אופייה הפגום של אמו: עקש-
נות הגיעה לממדיה כאלה, שהיא טובה לש-
לם את שכר-הלימוד ששחר, לדעתה ולדעת
משרד החינוך, שנדרש עליידי הגנתה.
קול זעקה הרימו. למרות חוק-החינוך
חובה, החל גם על ילדי הגן מגיל חמש,
ונאלצים רוב היהודים, עד היום, לשלוח את
בניהם לגני ילדים פרטיים, לשלם עבור חי-
נוכם בכסף מלא. דהרת האינפלציה לא פסחה
גם על המצרף הזה, העלתה את מחירו ל-
12 ל"י בחודש.

הורים שרצו, משום-מה, לתנך את בני-
היה, למרות העובדה שחשבונם בבגן כולל
בעיקר חובות, הרימו קול-זעקה, פנו למשרד
החינוך. המשרד חקר את הבעייה, הוציאים
חשבים אחרים תחילת שנת הלימודים
הנוכחית, צו הקובע את שכר הלימוד בגנים
הפרטיים ל-10.5 ל"י לחודש.
גורלו של צו זה דמה לגורל כמה צווים
משמלתיים דומים: הגנות התעלמו מקיור
מו, המשיכו לגבות מן ההורים את השכר
הקודם.

לא לקשור יריבם. המאורע היה עובר
בשתיקה, אילמלי נמצאו בחיפה כמה אמהות
שטום התרגלו לכך את ראשה, כמקובל
בהתי הישראלי. הן התארגנו, סגו לדעת ה-

ציבור ולהגנת החוק. טענה שושנה וילנסקי,
אשת עסקים חפנית מצליחה והרוח החיה
של המדר: "מימי לא קניתי דבר בשוק
השחר, וודאי שלא אסכים לשנות ממנהגי
כשהמדובר הוא בחינוך ילדי".
לעומתה טענה חיה רפאלוביץ, גנת ותיקה
וחברת ועד הגנות בחיפה: "הצו הוצא
באופן נחפז, מבלי שמושגו יטריח את עצמו
בהיועץ בנו. התקציב שהוגש לנו על ידי
ארגון הגנות הפרטיות, המסונף להסתדרות
המורים, קובע כי שכר הלימוד החדשי חייב
להיות 12 ל"י".

הוסיפה גנת אחרת: "אנו מתנגדות לכל
צו ממשלתי הקושר את ידנו. מה הם חושבים,
שחינוך זה חלב, שאפשר להוסיף מים כמה
שרוצים? וכי מרוע אין הממשלה מבגלה
את שכר הלימוד בבתי-הספר הפרטיים?"
במתרחות, חינוך גרוץ. הגנות ה-
ליטו להשיב מלחמה. הן פנו לבית הדין
הגבוה לצדק. דרשו צירוף תנאי נגד משרד
החינוך והתרחבות. השבו נעל תלון כ-
סיכום הראשון: בית-הדין דחה את בקשתן,
הצדיק בזה, למעשה, את צמדת ההורים.

רק כשהמלחמה הגיעה לשיאה, התערבה
מחלקת החינוך של עיריית חיפה, הציעה
את עצמה כבוררת. תוצאות הבוררות תיודע-
נה רק השבוע, אך בינתיים נשקפת רק תו-
צאה וודאית אחת: כמה עשרות פעוטות
ישארו בשנת הלימודים הבאה מחוץ לכתלי
גני הילדים, משום שהגנות שדרשה את הוצ-
אתם ממוסדה, בטענה שאין כל אפשרות
לתת לילדים חינוך טוב כשבין ההורים וה-
גנות ישנה מתיחות מתמדת, מסרבת לצי-
דם בפתקאות שחורר, בלעדיהן נעולים
בפניהם כל שערי הגנים הפרטיים בעיר.

אצלנו אין הפליות

ליהודים בני העדה הספרדית היתה מאז
ומתמיד תכונה להשתנות בולטת: הגישות.
הכונה זו גרמה להם צרות רבות. הם נקראו
בפי האשכנזים "תמי מזג ורתחנים", הנפ-
געים על נקלה, מגיבים על כל פגיעה בכבוד
הם.

אולם לתכונה זו, התברר, היה גם צד חיובי:
הם ידעו להעריך כראוי את ידידיהם ומור-
ריהם. כהו ארתם תמיד ברוב סאר.
בשנת ה'תש"ז, 1000. אחד המכוב
דים ביותר מבני העדה, היה מורה ובעל גמי-
נסיה עברית בסלוגיק, אברהם אלשיך, ש-
חינך בחייו עשרות מחוזרים, התחבב על
תלמידיו הרבים, הפך לסמל נערץ.
כאשר עלה ארצה, הקים בתל-אביב ספריה
קטנה, התפרנס ממנה בצנעה, עד אשר מחלה
ממארת שמה, לפני שלוש שנים (בהיותו בן
58) קץ לחייו.

תלמידיו, שבינתיים בגרו ועלו ברובם אר-
צה, לא הסתפקו בהליכה אחר ארונו וב-
הספדים השיגרתיים. הם החליטו להנציח את
שמו, קרן למפעלי תרבות על שם אל-
שיך. פועלים, קידים ובעלי עסקים, כולם
יוצאי יחו, שהיו מפוזרים בכל חלקי הארץ,
החלו תורמים מכספם. בשנה הראשונה, עת
נאספו יותר מ-1000 ל"י, חולקו הטיפינדיות
הראשונות לתלמידים מצטיינים.

הצבריים הסתננו. יוזמי הקרן, שלא
כלל אופטימיים בתחילה, נוכחו כי השנה
השניה והשלישית הביאו עמן עליה בלתי-
צפויה-מראש בהכנסות, הפכו את המוסד
לנכבד ומוכר על ידי הממשלה. התרומות,
שהחלו לזרום גם מחוץ לארץ, הגיעו הש-
נה לסכום של 6000 ל"י. היתה אפשרות
לפתוח יותר מעשר ספרידות, לחלק פרטי ליי-
מוד ולהקדיש כספים ניכרים לטיפינדיות.
אולם אם בתחילה חשבו הלימים שהקדישות
את מרצם בעיקר לצעירים מצטיינים מקרב
עדתם בלבד, הרי הקיף פעולתם הגרחם ה-
ביא מאקראי את ההסתגנות צברים לא-ספר-
דים לבין שורות הנחמכים, עובדה שנתקבלה
בסיפוק ובשמחה בחוגי עסקי עולי יחו.
צהירי הארזו רוסו, נשיא הקרן: "המס-
רה היתה לערוך דעתו בני עדתנו הנכשלים
וחסרי היכולת. אולם אין אנו עדתיים עד
כדי הפלייה".

מסע ישראלה
סערה בלב ס

פרט להפרעות מסוימות, נמשך הקשר עם
ישראלה משך כל השבוע. קשר זה שופר
ככל שהסירה התרחקה מחופי ישראל.
בינתיים הפכה הסירה מרכז ההתענינות
של מאות חובבי רדיו, בני כל האומים,
מסביב לאגן הים התיכון, מן הים הפרסי (שם
(המשך בעמוד 10)

* נעזר על ידי הקרן: אברהם ניניו, שחקן
הבימה.